

Artikel van Omroep Zeeland 5 februari 2009

Eerste Zeeuwse Nacht van 't Condoom

In Goes en Terneuzen is vrijdagavond voor het eerst 'De nacht van het Condoom'.

Medewerkers van de GGD Zeeland gaan de straat op om jongeren te vragen of ze condooms bij zich hebben. Zo ja, dan maken ze kans op een prijs.

Volgens de GGD is de aandacht voor condooms noodzakelijk, omdat één op de drie jongeren geen voorbehoedsmiddel bij zich heeft wanneer dat nodig is.

Artikel uit de PZC van 17 februari 2009

Sluis moet snel besluit nemen over Centrum Jeugd en Gezin

door Frank van Cooten. dinsdag 17 februari 2009

SLUIS - De gemeenteraad van Sluis moet zo snel mogelijk een besluit nemen over het zelf inrichten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Sluis moet de uitvoering in handen geven van ambtenaren die bij de voorbereidingen zijn betrokken.

In 2011 moet het CJG gewoon operationeel zijn.

Dat is het advies van de Sluise Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO). Het college voelt zich met dit advies gesterkt in de ingezette koers om de regie in tegenstelling tot Terneuzen en Hulst in eigen hand te houden. Terneuzen wil deze opdracht overlaten aan de GGD Zeeland. Dit voorstel stuitte echter op bezwaren bij Sluis. De regie moet volgens Sluis liggen bij een partij met zicht op alle lokale voorzieningen en mogelijkheden. Vanwege verschil van inzicht stapte Sluis uit de Zeeuws-Vlaamse pilot en ging op eigen voet verder met de voorbereidingen. Sluis zat echter niet stil, stelt het college in een voortgangsnotitie aan de raad. Om geen tijd te verliezen is onafhankelijk onderzoek gedaan onder de toekomstige gebruikers van het centrum.

De studie lijkt de Sluise visie te onderschrijven dat het CJG zo breed mogelijk moet zijn en dat de regie bij de gemeente behoort te liggen en niet bij de GGD. Ook de RMO vindt de keuze voor de GGD als spin in het web onverstandig. Het CJG is gebaat bij laagdrempeligheid. De gezondheidsinstelling kan deze toets volgens de RMO niet doorstaan. "Een voorbeeld van een gebureaucratiseerde dienst, een bord op de deur, een foldertje en punt uit."

Ook is volgens de RMO niet duidelijk waar het geld blijft bij uitbesteding van het Centrum voor Jeugd en Gezin aan derden. Het CJG moet in de ogen van Sluis alle vragen kunnen beantwoorden die te maken hebben met opvoeden en opgroeien. Het gaat niet alleen om gezondheid, maar bijvoorbeeld om onderwijs en bijstand.

Artikel van Omroep Zeeland 25 februari 2009

Campagne tegen baarmoederhalskanker

De GGD Zeeland roept ruim 9200 meisjes op om te worden ingeënt tegen baarmoederhalskanker.

Een grote vaccinatiecampagne onder het motto 'Prik en bescherm' begint op 16 maart. Meisjes tussen de 13 en 16 jaar krijgen deze week een oproep om deel te nemen.

De GGD noemt het belangrijk dat wordt gevaccineerd. Het vaccin biedt volgens de gezondheidsorganisatie bescherming tegen de meeste varianten van baarmoederhalskanker.

We hebben voor elk meisje anderhalve minuut

Meisjes geprikt tegen baarmoederhalskanker

MIDDELBURG - Ruim negenduizend meisjes in Zeeland in de leeftijd van 13 tot en met 16 jaar worden vanaf maandag 16 maart gevaccineerd tegen baarmoederhalskanker. De vaccinaties worden gegeven in Middelburg, Vlissingen, Goes, Tholen, Kruiningen, Heinkensand, Zierikzee, Hulst, Terneuzen en Oostburg.

Ieder meisje krijgt drie prikken: één in maart, één in april en één in september. Vanaf september krijgen alle meisjes die in het jaar erop dertien worden vanzelf een oproep voor de vaccinatie. Vanaf die maand is de prik opgenomen in het rijksvaccinatieprogramma.

pagina 3: commentaar
pagina 2 en 3: we hebben voor
elk meisje anderhalve minuut

In Zeeland krijgen 9227 meisjes een oproep zich te laten inenten tegen baarmoederhalskanker.

archieffoto GPD

Vaccinatie in Zeeland

- ▶ De vaccinaties tegen baarmoederhalskanker zijn vanaf 16 maart in **tien plaatsen** in Zeeland: in Middelburg, Vlissingen, Goes, Tholen, Kruiningen, Heinkenszand, Zierikzee, Hulst, Terneuzen en Oostburg.
- ▶ Ieder meisje van 13, 14, 15 en 16 jaar oud krijgt **drie prikken**: één in maart, één in april en één in september. Vanaf september krijgen alle meisjes die in het jaar erop dertien worden vanzelf een oproep voor de vaccinatie.
- ▶ De **GGD-Zeeland** is elke dag tussen 14.00 en 17.00 uur bereikbaar voor mensen die vragen hebben, op telefoonnummer: 0113-249480.
- ▶ **Informatie** over deze campagne en over de locaties is te vinden op:
www.prikenbescherm.nl en www.ggd.nl

Tegen baarmoederhalskanker bestaat geen suikerklontje met druppeltjes

Dominee M. van Gelder van de gereformeerde gemeente Middelburg is heel resoluut in zijn opstelling: „Het is de individuele verantwoordelijkheid van ieder lid van onze gemeente of ze zich wel of niet laten inenten. Daarin adviseren we niet.” In de kring van bevindelijk gereformeerden en antroposofen bestaan principiële bezwaren tegen vaccinatie. Een griepje is in dat verband nog wel te overzien, maar dramatischer wordt het wanneer een ernstige ziekte om zich heengrijpt. Dat was bijvoorbeeld het geval bij de polio-uitbraken eind jaren tachtig en begin jaren negentig. Toen konden veel principieel bezwaarlijken op het laatst nog hun toevlucht nemen tot een suikerklontje, waarop het vaccin was gedruppeld. „Dat is in die gevallen de laatste verdedigingslijn voor als het tóch te dichtbij komt”, vertelt arts Marina Conyn van het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid (RIVM). „Tegen baarmoederhalskanker bestaat geen herkansing. De infectie die daar aan vooraf gaat, herken je niet. Zodra vrouwen seksueel actief worden, is de kans groot dat ze de infectie oplopen. De meesten merken daar helemaal niets van. Het vac-

cin is bedoeld om de infectie te voorkomen. Is een vrouw dus al besmet geraakt, dan is het wat dat betreft in principe al te laat en moet ze maar afwachten of er zich vele jaren later geen kanker ontwikkelt.” Het RIVM hanteert geen specifiek beleid om principieel bezwaarden over de streep te trekken om hun dochters in dit verband toch vooral wel te laten inenten. „Wij respecteren ieders opvatting om het niet te doen. Het blijft een vrijwillige keuze. Wat we wel kunnen doen, is alle meisjes persoonlijk uitnodigen voor de vaccinatie en te zorgen dat ze genoeg informatie krijgen om die keus weloverwogen te nemen.” Daar gaat de kerk niet tussenzitten, benadrukt de predikant van de Middelburgse gemeente nog maar eens. „Dat mag de kerk ook niet doen. Ik heers niet over de gewetens van anderen.” Maar waarom zou iemand de voorzorg weigeren? Van Gelder formuleert zijn antwoord zorgvuldig: „Men ziet een vaccin als iets waarmee vooruit wordt gelopen op een toekomst die onbekend is en die wij zelf niet in de hand hebben. Vooruitlopend op een ziekte die misschien nooit komt. Maar dat is geen kerkelijke regel!”

Bijna tienduizend Zeeuwse meisjes krijgen een vaccinatie tegen het virus dat baarmoederhalskanker veroorzaakt.

door **Nadia Berkelder** en **Marcel Modde**

Deze week krijgen 9227 meisjes in Zeeland een brief in de bus: of ze zich vanaf maart - gratis - willen laten vaccineren tegen het virus dat baarmoederhalskanker veroorzaakt. Vanaf september is de prik opgenomen in het rijksvaccinatieprogramma en krijgt iedereen die dertien jaar wordt een oproep. De campagne die dit voorjaar begint, is een inhaalslag. De GGD-Zeeland roept alle meisjes op om gehoor te geven aan de oproep. Want het vaccin biedt bescherming tegen twee soorten van het virus die 70 procent van de gevallen van baarmoederhalskanker veroorzaken. „Het is dus geen 100 procent dekking”, zegt Leo Meijaard, coördinator van de campagne. „Maar het is wel zinvol. Want

jaarlijks krijgen in Nederland zeshonderd vrouwen baarmoederhalskanker. Daarvan overlijden er tweehonderd. Met deze vaccinatie kunnen we dus honderd tot honderdvijftig sterfgevallen voorkomen.”

Er is bewust voor gekozen om alleen jonge meisjes in te enten. Dat komt omdat mensen het humaan papillomavirus meestal oplopen door seksueel contact. „Hoe ouder je wordt en hoe meer seksuele ervaring je hebt, des te minder nut het heeft om je te laten inenten”, vertelt Meijaard. „Meisjes die ouder zijn en nog niet zo veel seksuele ervaring hebben, kunnen er toch voor kiezen om zich toch in te laten enten. Dat moeten ze zelf bepalen. Ze moeten de vaccinatie alleen wel zelf betalen.”

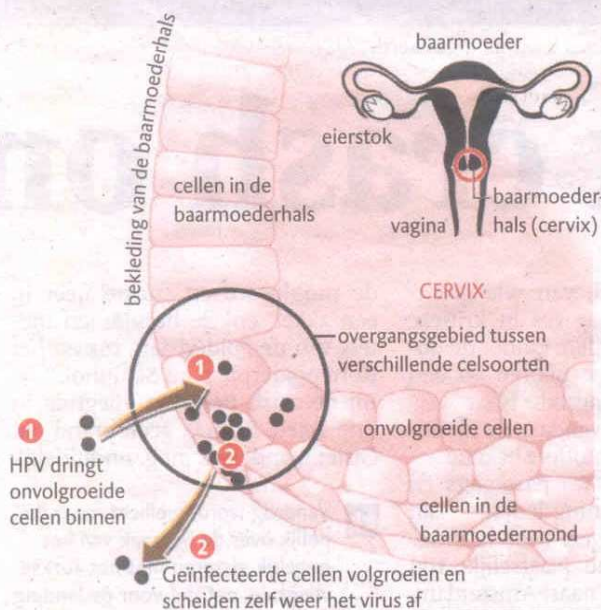
De drie prikken kosten, inclusief een consult van een arts, ongeveer 400 euro. „Mensen die zo verstandig waren om hun dochter vorig jaar al te laten vaccineren hebben pech. Maar we zagen deze campagne toen nog niet aankomen, het besluit om deze campagne te beginnen is heel snel genomen.” De overheid verwacht dat het - ondanks de hoge kosten voor de prikken - uiteindelijk goedkoper is om iedereen te laten inenten. „Het

klinkt misschien raar, maar daar wordt een kostenplaatje op losgelaten. Als je de kosten van de behandelingen ervan aftrekt, blijkt je toch nog iets over te hebben. En natuurlijk is ook elk mensenleven er één.”

Voor de GGD is de vaccinatie een grote operatie. „De meningokokkencampagne in 2002 was nog groter, maar het is inderdaad veel werk.” Er is speciaal gekozen voor sporthallen en andere grote ruimtes zodat de meisjes in rijen opgesteld kunnen worden en door de 'priklijn' kunnen gaan. De GGD volgt een strak schema. „Twee prikkers prikken 85 mensen per uur. We hebben voor elk-meisje anderhalve minuut. En dan heb je natuurlijk altijd nog meisjes die flauwvallen, vooral omdat ze met zijn allen staan te wachten. Het zijn toch een beetje bakvissen op die leeftijd, ze juttten elkaar op.” Als op lange termijn alle vrouwen gevaccineerd zijn, blijft het nodig om het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker voort te zetten, denkt Meijaard. Elke vrouw boven de dertig moet nu om de vijf jaar op controle. „We moeten nog afwachten of het vaccin de bescherming biedt de we nu denken.”

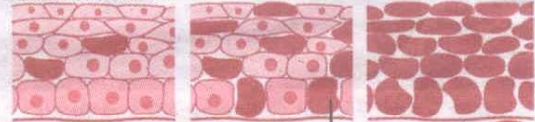
HP-virus en baarmoederhalskanker

Het humaan papillomavirus (HPV) is seksueel overdraagbaar en in de meeste gevallen onschadelijk. Maar bepaalde subtypen kunnen ernstige afwijkingen in cellen veroorzaken die kunnen leiden tot baarmoederhalskanker.

Van infectie tot kanker

Het kan meer dan tien jaar duren voor een infectie zich kanker ontwikkelt.

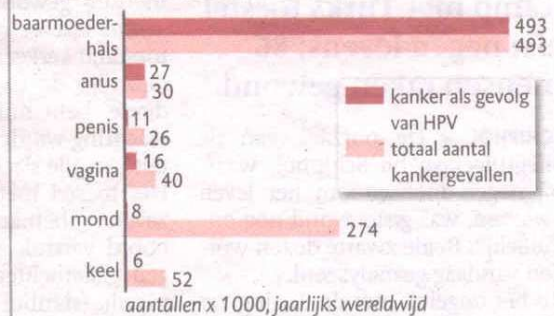

Bij een milde afwijking zijn maar een paar cellen geïnfecteerd. Dit kan vanzelf weer overgaan.

afwijkende cel
Matige afwijking: meerdere geïnfecteerde cellen aan oppervlakte van baarmoederhals.

kankercel
Afwijkende cellen worden kwaadaardig als het HP-virus het DNA van de drager heeft beïnvloed.

Verskillende vormen van kanker en HPV

Rolant Quist, ANP | bron: mct, kwf, ministerie VWS

Artikel uit de PZC van 25 februari 2009

Bijna tienduizend meisjes gevaccineerd

woensdag 25 februari 200

ANP Photo

MIDDELBURG - Bijna tienduizend Zeeuwse meisjes van 13 tot en met 16 jaar krijgen deze week een oproep van de GGD om zich te laten vaccineren tegen baarmoederhalskanker.

De vaccinaties beginnen op 16 maart. Elk meisje moet drie prikken halen. Het vaccin biedt bescherming tegen de meeste varianten van de ziekte.
